

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Politické myšlení americké revoluce a jeho odraz v
současné politice USA
Michal Marinčák**

Plzeň 2013

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů
Studijní program Mezinárodní teritoriální studia
Studijní obor Mezinárodní vztahy – britská a americká studia

Bakalářská práce

**Politické myšlení americké revoluce a jeho odraz v
současné politice USA
Michal Marinčák**

Vedoucí práce: PhDr. Přemysl Rosůlek, Ph.D.

Katedra politologie a mezinárodních vztahů
Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2013

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2013 .....

Obsah

1. Struktura práce.....	2
2. Válka za nezávislost.....	4
3. Vytváření konfederace.....	9
4. Ústavní konvent.....	11
5. Listina práv.....	17
6. Odras politického myšlení americké revoluce v současné politice USA.....	19
7. Závěr.....	21
7. Seznam použité literatury:.....	22
8. Seznam použitých pramenů:.....	24

1. Struktura práce

Tématem této práce je politické myšlení americké revoluce a jeho analýza, jakožto filozofie, která položila myšlenkové základy současnému politickému systému Spojených států v mnoha ohledech.

Spojené státy jsou nejstarší kontinuální demokracií v současném světě, chod jejich právního i politického systému je zaštitěn nejstarší platnou ústavou, jejich vznik a existence inspirovaly mnohé nejen evropské revoluce, které se snažily dosáhnout stejných úspěchů. Přetrvání této demokracie by však nebylo možné bez důsledné myšlenkové konstrukce, kterýžto fakt přímo vybízí k jejímu studiu, obzvláště v kontextu soudobých demokratizujících změn ve světě. Revoluční okolnosti vzniku USA jakožto úspěšně přetrvávajícího demokracie jsou bezpochyby inspirativní.

Jaká byla myšlenková východiska otců zakladatelů? Odkud čerpali legitimitu pro své povstání? Jak se jejich myšlenky odrážejí v současné politice USA? Toto jsou výzkumné otázky této práce.

Hlavními zdroji využitými v textu jsou zejména v prvních kapitolách samotné původní texty sepsané americkými revolucionáři, doplněné o recenzované odborné články, odborné dějepisné a politologické knihy v anglickém jazyce, zabývající se rozbořením myšlenek otců zakladatelů. Ve snaze zachytit odraz Americké revoluce v současné době, jsou maximálně využívány aktuální odborné články.

Americkou revolucí se pak rozumí události vztahující se nejen k roku 1776 a vyhlášení nezávislosti, které vyústilo v ustanovení Spojených států amerických po přijetí Článků konfederace, ale též celé období války za nezávislost a konečné zakončení politických snah revolucionářů vyhlášením ústavy roku 1787, která by nebyla úplná bez Listiny práv, jenž byla doplněna v roce 1791.

Termín „otcové zakladatelé“ pak označuje významné osobnosti, které se podílely na revolučním úsilí, zejména pak účastníky prvního kontinentálního kongresu, kteří podepsali Deklaraci nezávislosti, spadají sem však například i politici, kteří se později účastnili Ústavního konventu.

Samotný text bude rozdělen do dvou základních částí. V první budou popsány úvahy osobností revoluční éry a identifikovány jejich společné znaky, přičemž autoři budou vybráni dle dopadu který měli na politický systém USA, které budou zasazeny do stručného biografického a historického rámce. Tato práce není historickou prací, avšak tam kde bude

dobový kontext nutný bude i do práce vložen. Druhá kapitola se pak bude zabývat odrazem jejich myšlenek v současnosti, tedy kde všude lze spolehlivě najít paralelu s otci zakladateli.

2. Válka za nezávislost

Americká revoluce začala roku 1776 deklarácí nezávislosti. Byť existoval ozbrojený konflikt s Velkou Británií již dříve, teprve v tomto roce došlo k definitivní změně vlády. Anglické kolonie odvrhly vládu krále Jiřího III. a vydaly se na cestu od monarchie k republice.

V této deklaraci nezávislosti, přijaté zástupci třinácti amerických kolonií na Kontinentálním kongresu, následně revolucionáři vyložili, co je k jejich povstání vedlo. Přínejmenším první dva odstavce tohoto prohlášení si zaslouží doslovnou citaci, neboť v nich jsou obsaženy zdroje legitimacy povstání, které považují za univerzální pro lidstvo všeobecně.

„Když se v běhu lidských životů stane pro některý národ nezbytným rozvázat politické svazky, které jej poutaly k jinému národu, a zaujmout mezi mocnostmi světa oddělené a rovnocenné postavení, k jakému jej opravňují zákony přírody a boha přírody, pak prostá úcta k názorům lidstva vyžaduje, aby vyhlásil příčiny, které jej vedou k odtržení.

Pokládáme za samozřejmé pravdy, že všichni lidé jsou stvořeni sobě rovni[,] jsou nadáni svým stvořitelem jistými nezcizitelnými právy, mezi něž patří právo na život, svobodu a budování osobního štěstí. Že k zajištění těchto práv se ustavují mezi lidmi vlády, odvozující svou oprávněnou moc ze souhlasu těch, jimž vládou, že kdykoli počne být některá vláda těmto cílům na překážku, má lid právo ji změnit nebo zrušit a ustavit vládu novou, která by byla založena na takových zásadách a měla svou pravomoc upravenou takovým způsobem, jak uzná lid za vhodné pro zajištění své bezpečnosti a svého štěstí“ (Jefferson – Krejčí ed., 2000: 154).¹

V tomto textu se tak delegáti Kontinentálního kongresu usnesli na dvou důležitých tvrzeních:

1. Lidé mají přirozená práva
2. Tato přirozená práva pocházejí od stvořitele.

Byť se může zdát na první pohled odkaz na Stvořitele či Boha s odstupem doby, a zejména pro kulturní okruhy kde převládá sekularismus nebo přímo ateismus poněkud podružný, v kontextu doby jde o sdělení které si zaslouží pozornost.

Mnozí autoři se domnívají, že při prosazování těchto tvrzení se otcové zakladatelé

---

¹ Ačkoliv překlad Miroslava Krejčíře je zdaleka nejrozšířenějším, z neznámého důvodu vynechal v druhém odstavci zmínku o stvořiteli. Překlad byl upraven dle originálního textu americké ústavy: National Archives Administration. Declaration of independence (http://www.archives.gov/exhibits/charters/declaration_transcript.html, 26.4.2012).

inspirovali Johnem Lockem, který sám využíval biblické argumentace ve svém díle. Samotný Thomas Jefferson se k jeho vlivu opakovaně doznal ve své soukromé korespondenci, přičemž i samotný dokument obsahuje některé stopy Lockeových děl (Boyd – Gewalt – MacLeish, 1999).

Zároveň však existuje polemika ohledně toho, nakolik byl pro ně teologický základ díla Johna Locka směrodatný. Autoři Oscar Handlin a Lilian Handlin (1989: 548) tvrdí, že otcové zakladatelé byli patrně natolik pokročilými produkty osvícení, že pro ně osobně byl již teologický základ Lockeovy argumentace přežitkem. Toto tvrzení podkládají příkladem Jeffersona, který zpochybňoval v písemné konverzaci autenticitu bible coby svatého textu. Dále Locke nebyl téměř nikdy explicitně citován v dobových písemnostech a otcové zakladatelé se ani neinspirovali jeho přístupem k otroctví.

To samozřejmě neznamená, že by Locke nebyl pro otce zakladatele přínosný. Robert Faulkner, doktor politologie z Bostonské univerzity, se nedomnívá že lze teologický základ Lockeovy argumentace zcela odsunout, a souhlasí s existencí dilematu, který poskytuje člověkem vytvořená ústava vůči jí nadřazeným (respektive všemu nadřazeným) příkazům boha. Dle něj byla Lockeova argumentace přínosná v tom, že zracionalizoval biblické standardy spravedlivé vlády způsobem, který není autokratický, ale naopak stojí v opozici vůči aristokracii a božího práva králů na vládu (Faulkner in O'Neill – McDowell, 2006: 99 – 104).

Na větu o stvořiteli lze nahlížet i jinak. Dle Johna C. Livingstona a Roberta G. Thompsona (1964: 20) ji lze pojmout jako formu konsensu mezi těmi, kteří chápali výše zmíněná práva jako daná od boha a těmi, kteří „věřili že jsou samozřejmá, nebo odvozená od přírody či rozumu. Konsensus sám byl o *právech* lidí hledat svobodu a štěstí za sebe a svým vlastním způsobem.“.

Jakkoliv je možné že nepanovala naprostá shoda ohledně původu lidských práv, teologické argumenty pro existenci republiky místo monarchie byly také využívány. Jsou-li naopak lidská práva nezávislá od boha, přičemž jsou *samozřejmá*, pak jsou axiomem a nepotřebují další obhajoby. Jisté je nejen že v tomto znění byla deklarace nezávislosti ratifikována všemi zástupci kongresu, ale že i další významní státníci, jako Samuel Adams či Thomas Paine, prosazovali přirozená práva a rovnost lidí proti božskému právu panovníka na vládnutí, za využití teologické argumentace a i za označení boha jakožto původce tohoto práva.

Opozice vůči názoru který přisuzoval panovníkovi privilegia daná od Boha, se tak snažila v první řadě překonat teologickou základnu této filozofie, na které byla monarchie

založena a úspěšně prokázat, že její revoluce není v rozporu s těmi nejzákladnějšími principy organizace společnosti, které byly zakořeněny v pravidlech danými a legitimizovanými absolutní morální autoritou, jež byl v pojetí věřící společnosti Bůh.

Samotný Thomas Jefferson, který je téměř bezvýhradným autorem deklarace nezávislosti a prvním prezidentem Spojených států, údajně podle historika Paula Johnsona osobně v existenci boha nevěřil. Přesto pro politické účely zároveň Jefferson ve svém díle nazvaném „Shrnující pohled na práva britské Ameriky“, sepsaném roku 1774, tvrdí, že britský monarcha si chtěl uzurpovat práva která „bůh a zákony daly bez rozdílu všem lidem.“ Koncept přirozených práv je pak v této spojitosti zmíněn i ku konci tohoto textu, kde rovněž explicitně hovoří o Bohu „který nám dal život“ a který „nám současně poskytl svobodu: silou lze obojí zničit , ale nikoli rozpojit“ (Johnson, 2000: 122–130) (Jefferson – Terrence ed.: 1999).

Náboženskou tematiku odporu proti monarchii a koncept přirozených práv převzal i Samuel Adams, významný státník, pozdější spoluautor článků konfederace a reprezentant kolonie Massachusetts v Kontinentálním kongresu (1774-1781). V projevu k zasedajícímu kongresu ve Philadelphii 1. srpna 1776, den před podepsáním deklarace nezávislosti, explicitně označil monarchii za „modlu“, poté co zasedajícím oznámil že „dnes jsme navrátili Suveréna, kterému jedinému by měli být lidé poslušní. Vládne na nebesích a s pochvalným pohledem shlíží na své poddané, jenž se chápou svobody myšlení a důstojnosti sebe-směřování, které jim vložil“² (Adams, 1776: 4).

Argumentace odpůrců božího práva monarchy na vládu byla vedena několika způsoby. Thomas Paine, ve svém díle Zdravý rozum, argumentoval v několika rovinách:

1. Panovník který má právo vládnout od boha je v logickém rozporu s již existujícími institucemi omezujícími jeho vládu, které se skládají z běžných lidí, jako je parlament (Paine – Gabaldon, ed. 2004: 4).

2. Paine využil také biblické argumentace, kdy za opory starého zákona tvrdil, že přirozeným stavem věcí byla ve starém zákoně republikánská vláda soudců, kmenových vůdců atd., přičemž monarchie byla odklonem, což mělo neblahé důsledky (Paine – Gabaldon, ed. 2004: 11–16).

3. Nejen anglická monarchie, ale dle jeho úvah pravděpodobně všechny monarchie na světě, vznikly na základě použití hrubé síly, což byl dle něj nečestný způsob nabytí moci, který nemá s božskostí nic společného (Paine – Gabaldon, ed. 2004: 17–19).

---

2 V originále: „We have this day restored the Sovereign, to whom alone men ought to be obedient. He reigns in Heaven, and with a propitious eye beholds his subjects assuming that freedom of thought, and dignity of self-direction which He bestowed on them.“

Jak je patrné z polemiky Thomase Painea, argumenty proti monarchii jsou samy o sobě zároveň velice dobrými argumenty pro republiku. Pokud není král výjimečný, pokud mu nepřísluší rozhodovat samotnému, pokud „samozřejmé pravdy“ o právu všech lidí lze skutečně aplikovat na všechny lid, pak je republika logicky vyplývající alternativou a král zcela přebytečnou institucí.

Argument skýtající se v přebytečnosti krále pak sám vyslovil, když ve svém díle formuloval svou představu o vládnutí.

Ta pak vyplývá z axiomu zmíněného v Deklaraci nezávislosti, tedy že všichni lidé jsou si rovni, a člověk má jistá nezcizitelná práva. Těchto se pak z nutnosti vzdává vůči vládě v zájmu vlastní ochrany a zachování společenského pořádku, přičemž tento pořádek je však rovněž zachovávaný pozitivním potenciálem mezilidských vztahů, který skýtá samotná společnost, tedy nikoliv vláda. Obojí je však tvořeno lidmi, na jejichž vazbách „a nikoliv na bezvýznamném jménu krále, závisí síla vlády a štěstí ovládaných“ (Paine – Gabaldon ed., 2004: 6).

Dílo „Zdravý rozum“ Thomase Painea se pak rozšířilo během několika týdnů ve sto tisíce výtiscích, a slyšel či četl ho takřka každý obyvatel třinácti kolonií a ovlivnilo americké smýšlení na celé generace (Johnson, 2000: 128).

Tento dopad lze sledovat i statisticky. Vezeme-li v úvahu že na tomto území žilo okolo dvou a půl milionu občanů, znamená to že jeho dílo četl přinejmenším každý pětadvacátý, což dozajista není málo, vezmeme-li v úvahu kolik z nich bylo gramotných, a také odečteme-li ženy (které se v té době na politickém diskurzu obvykle příliš nepodílely) a děti.³

Myšlenka nezcizitelných práv, která jsou „zjevná“, a její aplikace, pak byla souhrnně nazvána J. C. Livingstonem a R. G. Thompsonem „Doktrínou přirozených práv“. Ta má následující účel: „Pokud má být společnost neustále zkoumána a modifikována, jednotlivci musí mít nějaký základ pro kritiku a hodnocení, jiný nežli stávající instituce a hodnoty v nich vložené.“ V důsledku tak „hlavní přínos přirozených práv, především svobody zpochybňovat, spočíval v tom, že umožňoval popírat to, že by jakákoliv forma vlády nebo forma sociální nespravedlnosti mohla být ospravedlňována jako přirozená“ (Livingstone – Thompson, 1964: 46).

K posílení legitimacy revoluce také sloužily právní argumenty. Právní rozměr snah o nezávislost byl sice svou formou poplatný době a historickému kontextu, avšak v etosu věci hrál významnou roli. Využití vlastních pravidel systému tak mělo vést k zbavení jeho

---

3 United States Census Bureau. *Bicentennial Edition: Historical Statistics of the United States, Colonial Times to 1970* (<http://www.census.gov/prod/www/abs/statab.html>, 26.4.2012)

legitimity. Právní argumenty předkládali všichni ti, kdož se později stali revolucionáři, neboť nepokoje ve 13 koloniích byly přeci jenom původně namířené proti tomu, co kolonisté vnímali jako protiprávní jednání vlády v Anglii, a nikoliv proti unii s Velkou Británií jako takové.

Toto se projevilo již před deklarací nezávislosti, kdy první Kontinentální kongres 6. června 1775 vydal „Prohlášení o nutnosti pozvednutí zbraní“, sepsané téměř bezvýhradně Johnem Dickinsonem, zastupitelem Pensylvánie a Thomasem Jeffersonem, kdy kolonisté na jednu stranu obhajovali použití síly, ale tehdy ještě na stranu druhou zároveň deklarovali svou ochotu zůstat věrni králi. Zároveň 8. června vyslali tzv. „Petici olivové ratolesti“, kde rovněž žádali krále o usmíření (Patrick, 1995: 2).

V „Prohlášení o nutnosti pozvednutí zbraní“ lze spatřit stížnosti které jinak prostupují celým americkým povstáním. Kolonisté si v něm stěžují na redistribuci peněz bez svolení kolonií, pozastavení funkce porotních soudů, ale i například rozšíření pravomocí námořních soudů, na která rozhodnutí podle nich neměla domovina právo. To považovali za přestupek proti dosavadním platným precedentům a výsadním listinám provincií.⁴

Mezi čistě právními stížnosti však lze hned na začátku textu spatřit opětovně pozoruhodný argument proti tomu co vnímali otcové zakladatelé jako absolutismus – pokud má mít britský parlament (sic) neomezené pravomoci, z čeho vyplývá, že takováto neomezená vláda patří pouze jemu? Zde lze tedy již spatřovat filozofické počátky toho, co bylo obsaženo v deklaraci nezávislosti o rok později, tedy myšlenek na rovnost lidí a jejich přirozená práva (Jefferson – Appleby – Ball – Joyce: 1999).

V samotné deklaraci nezávislosti pak lze nalézt dlouhý seznam toho, co kolonisté považovali za přestupky krále (již nikoliv parlamentu) vůči právnímu pořádku. Zároveň však již námitky kolonistů mají i charakter stížností proti uzurpaci práv občanů a spojuje se v nich tudíž formální právo s přirozenými právy člověka. (Jefferson – Krejčí, 2000: 155 – 156).

Přirozená práva se tak mísila s právní argumentací. Precedenční britské právo bylo vnímáno „skrze prizma Cokea, Locke a Blackstonea, to jest, precedenční právo bylo vnímáno jako doktrína přirozených práv. Roger Sherman, jeden z nejvlivnějších amerických zakladatelů shrnul způsob jakým byly tyto historické argumenty využívány: 'kolonie nepohlížejí na precedenční právo jako na precedenční právo, ale jako na nejvyšší racionalitu'“ (O'Neill – McDowell, 2006: 61).

Pozoruhodné naopak je, že ve zmíněném vlivném pamfletu Thomase Painea „Zdravý

---

4 Yale Law School. *A Declaration by the Representatives of the United Colonies of North-America, Now Met in Congress at Philadelphia, Setting Forth the Causes and Necessity of Their Taking Up Arms.* (http://avalon.law.yale.edu/18th_century/arms.asp, 26.4.2012)

rozum“ právní stanovisko chybí. V tomto se možná odráží nedostatek legislativních zkušeností z Nového světa kam imigroval. Bezpráví které měla britská koruna páchat na osadnících je místo toho v něm pranýřováno v rovině, která prochází celým dílem, tj. z běžného lidského hlediska a „common sense“ přístupu.

Stejně jako existoval mezi otci zakladateli konsensus ohledně zdrojů legitimacy jejich povstání, existovala též shoda ohledně jeho účelu, kterým bylo prosté veřejné blaho.

Jak Thomas Paine tak i pozdější autoři se v tomto účelu všeobecného pojmu republiky shodují. V čem existovaly rozpory, byla metoda jak tohoto blaha docílit, tedy jak nejlépe vybudovat „res publica“ ve smyslu systému vládnutí (Livingstone – Thompson, 1964: 48).

Z logiky předestřeného teoretického základu se tedy záležitost vytváření republiky stala předmětem ryze politických a značně pragmatických sporů na půdě následujících shromáždění občanů, jež vytvářely institucionální rámec nové nezávislé vlády, ve které již požívali bezvýhradní suverenitu. Tato se odehrávala jak v rámci jednotlivých kolonií, které přijímaly nové státní ústavy, tak i na pozdějších federálních shromážděních, jichž se účastnili.

3. Vytváření konfederace

Budování „res publica“ a ustanovování toho nejlepšího systému pak mělo velice praktickou rovinu, kterou bylo vytváření prvních ústav amerických států, které měly být základním stavebním kamenem, ve kterém se odrážely myšlenky otců zakladatelů na ideální politické uspořádání. Teprve na tomto základě mohlo vzniknout federální uspořádání.

Za první republiky je možné označit nové útvary jednotlivých kolonií, které vznikly v návaznosti na rezoluci Kontinentálního kongresu z 10. května 1776, která vyzývala jednotlivé kolonie aby vytvořily vlastní ústavy tam, kde dosud neexistovaly (Cogliano, 1999: 96).

Již v tomto bodě se projevil pluralismus republikánského zřízení, kdy se mezi otcí zakladateli začaly různit myšlenky, ohledně ideálního republikánského zřízení. Francis Cogliano (1999: 95–97) rozděluje otce zakladatele do dvou širokých a všeobecných skupin, na *Demokraty* a tzv. *Elitáře*. „Elitáři často reprezentovali přední osobnosti koloniální politiky a využívali tradice ideologie britské opozice. Preferovali republikánské vlády, vytvořené dle modelu britské ústavy a koloniálních vlád, s dělbou moci v tripartitě dvoukomorového parlamentu a výkonné moci“. Naopak „demokraté byli často 'novými muži revoluce', muži zpolitizovanými jejich účastí na odporu proti Británii a ve Válce za nezávislost“. Ohledně podoby nové vlády „chtěli demokratizovat nové vlády, často inklinující k jednokomorové legislativě, slabé exekutivě, širokému volebnímu právu, a častým volbám“.

Je třeba zdůraznit, tzv. *Elitáři* se neštíteli republikánské vlády a zajisté neodmítali svobodu pro kolonisty, součástí jejich přesvědčení však bylo, že „pokud revoluční vlády mají zachovat svobodu, musí rovněž zachovat pořádek“. Proto preferovali silnou vládu, naopak *Demokraté* se domnívali že „základním úkolem vlády je uchovat svobodu lidu před hamižností a korupcí těch, kteří drží politickou moc“ (Cogliano: 1998, 97).

Faktické výsledky těchto dvou základních typů přístupů pak lze spatřovat v ústavách jednotlivých kolonií. Typická ústava *demokratů* byla dle autora vytvořena v Pensylvánii, kde „Pensylvánská ústava vložila legislativní moc do jednokomorové legislativy, která by byla volena každoročně všemi plnoletými daňovými poplatníky“. Výkonná moc se sestávala z dvanáctičlenné rady s předsedou v čele, který však měl pouze symbolické pravomoci. „Soudci byli dle systému voleni každých sedm let, a rada cenzorů revidovala kroky vlády, aby zjistila jestli byla porušena ústava, či jestli jsou nutné ústavní dodatky“. Naopak za příklad tzv. *elitářské* ústavy považuje ústavu státu Massachusetts, dle něj jde o „pozoruhodný výsledek, elitářský dokument – zcela i s majetkovým censem, dvojkomorovou

legislativou a silnou exekutivou – ustanovený skrze demokratické prostředky zvláštního shromáždění, svolaného pro tento účel, a předložený ke schválení všem dospělým mužům ve státě“ (Cogliano, 1999: 97–100).

Tato základní dichotomie přístupu k politickému základu v Americkém systému je pozoruhodná, neboť se opět objevila při sestavování ústavy Spojených států, kdy byla debata rozdělena do dvou táborů – federalistů, kteří preferovali centrální vládu se silnou exekutivou, a antifederalistů, kteří se centrální vlády obávali.

Před vznikem ústavy se však ještě americké kolonie sdružily do těsnějšího svazku v rámci tzv. „Článků konfederace“. Prvně navržené v roce 1776, původně měly přisuzovat kontinentálnímu kongresu značné pravomoci, neboť v tomto dokumentu „nebyla žádná omezení vůči moci kongresu a žádné garance práv států. Kongresu byla dána moc pro ustanovení západních hranic států a ovládnání západních území, které byly hlavním zdrojem bohatství v osmnáctém století. Všechny tyto atributy byly nakonec ze článků vymazány“ (Jensen, 1943: 362–363).

Místo toho byla federální moc postupně rozdělena mezi jednotlivé státy. Do Článků konfederace bylo také zavedeno ustanovení, které se později stalo definujícím pro federaci Spojených států, a to sice že „Každý stát si zachovává svou suverenitu, svobodu a nezávislost, a každou moc, jurisdikci a právo, které nejsou výslovně delegované Spojeným státům, shromážděným v kongresu“ (Patrick, 1995: 110).

Snaha o utvoření konfederace pak byla hnána především pragmatickou nutností sjednotit dosud rozdrobené kolonie a úžeji je koordinovat v boji proti Velké Británii a zajistit způsob, jakým by mohly kolonie vstupovat do aliancí se zahraničními mocnostmi, bez kterých se nedomnívali, že by bylo možné válku vyhrát. (Kromkowski, 2002: 150)

Trvalo však do roku 1781, nežli byly Články konfederace ratifikovány zástupci 13 již bývalých kolonií. V rámci této smlouvy pak opravdu státy vystupují jako části konfederace, která je jim nadřazená ve vztahu vůči vnějšímu světu. Uvnitř jsou pak jednotlivé státy i nadále suverénní. Tato unie je pak již nazývána Spojenými státy a je řízena kongresem, který je složen z vyslanců částí unie. V této podobě nemohl ani vybírat vlastní daně, ačkoliv mohl uvalovat vnější cla jako součást dohod s jinými státy a brát půjčky.

4. Ústavní konvent

Ryzím kolbištěm myšlenek a místem, kde se pokládaly současné základy Spojených států, se pak stal ústavní konvent 29 státních delegátů, svolaný již v roce 1787, na němž byla schválena ústava dle níž, byť s dodatky, se řídí Spojené státy dodnes. V tomto bodě se již dalo odhadovat, kudy se budou příští ústavní snahy otců zakladatelů ubírat: většina bývalých kolonií měla dvoukomorovou sněmovnu „a nějakou formu nezávislé exekutivy a soudnictví, které poskytovaly vnitřní brzdy a protiváhy ve výkonu moci“. Důvody které vedly obyvatele USA k utvoření „dokonalejší unie“ brzy po ratifikaci článků konfederace byly mnohé. Konfederace neměla vlastní zdroj příjmů, nemohla jako celek vést obchodní války s rivaly a nakonec pro nedostatek peněz nemohla ani zaručovat územní celistvost bývalých kolonií. (Madison – Larson – Winship, 2005: 4–5).

Nová ústava byla sestavována zastupiteli jednotlivých států konfederace, kteří až na 3 výjimky novou ústavu potvrdili. Tato drtivá většina si následně přivlastnila označení „federalisté“, přičemž oponenty nové ústavy počastovali jménem „antifederalisté“, mezi něž patřili i tři přítomní delegáti. Je třeba zdůraznit že antifederalisté nebyli proti ústavě všeobecně, pouze proti její schvalované podobě. Mimo jiné protestovali i proti tomu, aby byla ústava schvalována jako celek ve formě „všechno nebo nic“, jak tomu bylo. Následně se odehrávala ratifikační debata v jednotlivých státech USA. Občané byli postaveni před volbu, zdali přijmou ústavu v její úplnosti, anebo ji zamítnout. (Maier, 2006: 45–48).

Argumentace antifederalistů byla, jak se dá očekávat, konzervativní a jejich argumenty proti federaci mnohé.

Jedním ze zajímavých argumentů proti nové ústavě bylo jejich tvrzení, že tato nová ústava je ustanovována na základě, který nemá žádnou oporu v právu. Federalisté, dle nich, obcházeli stávající instituce, podle nichž USA fungovaly, na základě článků konfederace. „Stejně důvody, se kterými voláte po zničení naší stávající federální vlády, mohou být vyvolány pro zrušení systému, který chcete přijmout [...]“, varovali (Storing, 2010: 7 – 8).

Federalisté čelili této námitce o právní povaze aktu vytváření nové ústavy jednoduchým apelem na „svolení lidu“⁵, to jest přijetí této ústavy lidem Ameriky. Alexander Hamilton v listech federalistů formuloval tuto myšlenku jednoduše: „Stavba amerického impéria by měla spočívat na pevném základu svolení lidu. Toky národní moci by měly proudit přímo z toho čistého, původního zřídla vši legitimní moci“⁶ (Hamilton in Epstein,

5 V orig. „consent of the people“.

6 V orig. „The fabric of the American empire ought to rest on the solid basis of the consent of the people. The streams of national power ought to flow immediately from that pure, original fountain of all legitimate

2007: 11-12) .

Jak dále píše David Epstein (2007: 11–12) „takovýto tichý souhlas má smysl, pouze pokud jej lze vzít zpět [...] pokud vlády nemohou být ustanoveny 'svolením lidu' a nemohou být nahrazeny pokud toto svolení ztratí, pak jsou všechny vlády nelegitimní, či potenciálně nelegitimní“.

Hlavním předmětem sporu mezi federalisty a antifederalisty však byly pravomoci i práva států.

Významný politik Patrick Henry se vyslovil proti schvalování ústavy způsobem, který si zaslouží citaci. V odkazuje na její preambuli řekl: „Jaké právo měli říct *My, Lid* ? Moje politická zvědavost, [...] mne nutí se ptát, kdo je pověřil, aby mluvili jazykem *Nás, lidu*, místo *Nás, států*? Státy jsou vlastností a duší konfederace. Pokud státy nejsou nositeli této úmluvy, pak jím musí být jedna velká spojená Národní [v]láda lidu všech států“ (Henry podle Storing, 2010: 12).

Zároveň si však na straně federalistů „nejjasnější myslí mezi federalisty uvědomovaly, že státy jsou duší konfederace. To je to, co je na konfederacích špatné“ (Storing, 2010: 10-12).

Dosavadní praxe totiž nebyla vnímána například Madisonem pouze jako škodlivá pro kohezi národního celku, ale státní legislativy také pokřivovaly vládu práva uvnitř své působnosti. Vydáváním ad hoc zákonů narušovaly soudní procesy, například skrze zrušením práva na soud před porotou pro určité druhy obviněných, nebo zabraňovaly věřitelům vymáhat své dluhy po státních institucích. Madison tak usiloval o nastolení silné federální vlády, která by měla pravomoci nadřazené pravomocím států a de facto o zvrácení stávajícího stavu dle Článků konfederace (McAfee, 2000: 46 – 49).

Dle Hamiltona „základní princip staré Konfederace je vadný; musíme [nejdříve] zcela vymazat a zrušit tento princip, než můžeme očekávat efektivní vládu“ (Hamilton in Storing, 2010: 10-12).

Primárním bodem sporu se tak stala dělba moci, mezi státy a federální vládu. Antifederalisté se domnívali, že primárním aktérem Unie by měly být státy, zatímco federalisté preferovali silnou centrální vládu. V tomto ohledu hrála svou roli i doba, a její přesvědčení, že republikánské vlády jsou nejúspěšnější, a jdou nejlépe uchovat v malých státních jednotkách (Storing, 2010: 15).

V tomto bodě vycházeli ze spisů dřívějších filozofů, „například oslavovaného Francouze Montesquieua, který napsal v *Duchu zákonů* (1748) že 'je přirozené pro republiku, aby měla malé teritorium, jinak může sotva nadále existovat . . . [naopak] velké authority“.

impérium vyžaduje od toho, kdo mu vládne, despotickou autoritu“ (Montesquieu podle Patrick, 1995: 199).

Montesquieu se domníval že „ve velké republice, veřejné blaho je obětováno tisícům zájmů; je podřízeno výjimkám; závisí na náhodách. V malé [republice], veřejné blaho je lépe vycítěno, lépe známo, blíže každému občanu, prohřešky jsou méně široké a tudíž méně chráněny“ (Montesquieu podle Epstein, 2007: 92).⁷

Tento Montesquieuho argument, kromě apelu na efektivitu malých státních aparátů, poukazuje na střety zájmů, které si projektuje jako úměrné vůči zvětšující se fyzické velikosti státu. Madison však byl schopen toto tvrzení odrazit ve 10. listu Federalistů jednoduchým poukazem, na fakt, že ve velké republice je toto velké množství zájmů schopno zabránit dominanci jedné skupiny, a tím i následnému útlaku. (Cogliano, 1999: 129)

Antifederalisté se obávali že „ve velké republice nebudou lidé schopni vybírat z lidí, jako jsou oni sami“, obávali se vzniku jakési „přirozené demokracie“. (Storing, 2010: 44)

„Ve velkých okrcích, 'běžný člověk se musí zeptat vlivného člověka, jak má jednat a pro koho má volit,' a jediní lidé kteří mohou být zvoleni jsou 'ti s nápadným vojenským, veřejným, občanským či právním talentem“ (Patrick Henry 5.16 dle Storing, 2010: 44).

Federalisté odpovídali, že je nevyhnutelné a přirozené, aby si lidé vybírali takovéto lidi jako své zástupce. „[...] A co je špatného na volbě lidí s nápadnými talenty? Kdo vytváří tuto 'přirozenou aristokracii'[,] před kterou se třesou všichni odpůrci Ústavy? Jsou to nejdistingovanější, nejdůvěryhodnější, nejschopnější lidé (a takto je celkově sami antifederalisté vnímali)“ (Storing, 2010: 44).

Antifederalisté, jak již bylo řečeno, se nebránili vzniku nové vlády, které by dokázala překonat některé z nedostatků konfедераčního rámce, a v této rovině chtěli vytvořit takovou celonárodní nadstavbu, která by byla schopná *umožňovat* řešení sporů⁸ mezi nimi. „Funkcí předsedající vlády by měla být pouze služba obchodním stykům mezi státy“ (Storing, 2010: 25).

To přesto, že zároveň považovali malé republikánské státy za nejlepší jednotku politického řízení.

Publius, univerzální jméno používané ve všech federalistických listech, ať již sepsaných Madisonem, Jayem či Hamiltonem, samozřejmě poukázal, že takováto slabá vláda je příčinou toho, co chápal jako „poslední stádium národní poroby“ (Publius dle

7 V orig. „In a great republic, the common good is sacrificed to a thousand considerations; it is subordinated to exceptions; it depends on accidents. In a small [republic], the public good is better sensed, better known, closer to each citizen; abuses there are less extended, and consequently less protected.“

8 V orig. „facilitating character of the federal power“, slovo „faciliate“ bylo nahrazeno slovem „umožnit“. Podstatou sdělení je, že v tomto pojetí federální vláda nemá aktivně řešit spor, ale pouze poskytnout prostředky pro jeho řešení.

Storing, 2010: 25).

Tato fráze byla užita Alexandrem Hamiltonem (in v 15. čísle *Federalisty*, časopisu ve kterém zastánci nové ústavy publikovali své myšlenky na její obranu. V něm vyjmenovává slabost stávající vlády vůči ostatním zemím, kdy USA nemá ani armádu, ani schopnost reálně vystupovat vůči ostatním zemím z pozice síly, ale naopak má katastrofální národní dluh. Žádný z těchto problémů nemůže být vyřešen bez radikální rekonstrukce státního rámce. Publius toto dokládá na faktu, že všechny tyto problémy již vznikly za existence konfедераční ústavy – což vyvolává logickou otázku, proč pokračovat se slabou vládou v tomto trendu (Hamilton – Madison – Jay, 1983: 83).

„Antifederalisté obvykle tvrdili, že těžkosti, které země prožívala, nebyly především způsobeny slabou centrální vládou. Ne silnější vláda, ale čas a práce byly potřebné k nápravě nešvarů, které přišly po válce.“ píše Herbert Storing (2010: 26), s odkazem na esej sepsanou antifederalistou Candidem.

Candidus skutečně ve své eseji odmítal silnější centrální vládu v tomto ohledu s tím, že dosud evropské a zahraniční mocnosti nijak neomezuji americký obchod, tedy není nutné ustanovovat silnou národní vládu, za účelem lepšího postavení v rámci mezinárodního obchodního systému. Bere v potaz námitku, že obchodní války s Evropany mohou vzniknout v budoucnu, a říká: „Velkou otázkou je, jestli je nutné pro tyto účely, aby se každý Stát vzdal celé své pravomoci v legislativě a daních [...]“. Nadále preferuje přijetí obchodních regulací všemi státy jednotlivě s tím, že „regulace obchodu bez energie k vynucení [jejího] plnění je docela ideální: vynucování vůči některým osobám se zdá být principiálním předmětem, ale domnívám se, že můžeme čekat více od *přízně lidu*, než-li od ozbrojených mužů“ (Candidus in Storing 2010: 128).

V tomto bodě tak vlastně Candidus navazuje na teorii vyloženou v díle *Zdravý rozum*, sepsaném Thomasem Painem, který rovněž psal o společenských vazbách, jakožto o základu vlády, přičemž panovníka chápal pouze jako nástavbu.

Federalisté naopak věřili v nutnost prosadit spravedlivé (a pouze spravedlivé) cíle vlády skrze neomezenou sílu navzdory případnému odporu. V tomto nalézali inspiraci opět u starších filozofů. „Energetická vláda, dle *Federalisty*, vyžaduje aby ty nejpůsobivější moci vlády – meč a pokladna – byly drženy nejpůsobivějším způsobem – 'bez omezení'. Nutnost neomezených sil byla prosazována jak Hobbesem tak Lockem. Dle Hobbese bylo pro lid nutné zplnomocnit panovníka, aby 'dělal vše, o čem se domnívá, že je nutné . . . pro zachování Míru a Bezpečnosti, tím, že zabrání Rozkolu doma a Nepřátelství zvenčí . . . ! Locke trval na tom, že 'nejvyšší moc' není nutně 'naprosto *svévolná*', primárně protože může

využít svou sílu pouze pro spravedlivé cíle; ale přesto není 'absolutní' ve službách těchto cílů“ (Hobbes, Locke podle Epstein, 2007: 35).

Toto samozřejmě neznamená, že by Federalisté chtěli jakýsi republikánský absolutismus. Stejně jako antifederalisté věřili, že oním spravedlivým cílem vlády je zachování osobních práv, pročez bylo třeba, aby vláda byla ve své moci omezená (Storing, 2010: 53).

Možnost, že by vláda mohla využít neomezené síly pro spravedlivý účel dle Antifederalistů nicméně potencionálně ohrožovala svobodu Američanů. „Obezřetnost vůči udělování moci byla společným refrémem antifederalistů. Vládní moc měla být vždy udělována lakomou rukou, [bylo to] pravidlo[,] které se vztahovalo stokrát na tuto navrhovanou vládu, vzdálenou a nebezpečnou, jakou nutně musí být i po vylepšení“ (Storing, 2010: 30).

„Tak jako chudoba jednotlivců zabraňuje luxusu, tak chudoba veřejných orgánů, ať už osamocených či spojených, zabraňuje tyranii. Národ, snad, nemůže udělat prozíravější věc, nežli dát svému suverénovi pokladnu se skoupostí, jenž vyplývá ze smyslu pro námahu, kterou ho stojí, a tak ho přimět podvolit se úmyslu lidu, a přizpůsobit se jeho situaci, ať již chce či nikoliv“ (Symes podle Storing, 2010: 30).

Federalisté však nebyli tak radikální, aby prosazovali skutečně neomezenou národní vládu, pouze prosazovali neomezenou moc státu ve službách konkrétních, spravedlivých cílů. Tyto cíle logicky nemohly být v rozporu s některými základními předpoklady americké ústavnosti, kterým bylo například svolení lidu vůči vládě. Zde přichází na řadu tzv. „brzdy a protiváhy“, tedy ty části ústavy, které udržují politický systém v rovnováze.

Tomuto problému čelí Madison ve Federalistovi číslo 47, kde se shoduje s antifederalisty na důležitosti dělby moci. Dle něj se tyranie snaží centralizovat veškerou moc, zatímco správně fungující republika by měla dělbu moci podstupovat (Epstein, 2007: 126).

V tomto dopise se mimo postulovaných tvrzení o dělbě moci, které vydává za všeobecně přijímanou věc, silně odvolává na Montesquieuho, kterého obdivuje. Montesquieu následně, dle Madisona, obdivoval britskou ústavu „jako standard, či za použití jeho slov, jako zrcadlo politické svobody“. Na první pohled, by se mohlo zdát paradoxním, že jeden z otců zakladatelů, mužů kteří prchali od Velké Británie jakožto od tyranie, se nyní vrací pro inspiraci zpět k britské ústavě. Jak Montesquieu tak Madison však tvrdili, že problémem Velké Británie byla právě nedostatečná dělba moci, neboť docházelo ke spojení jak legislativní, tak exekutivní, ale i soudní moci v osobě panovníka. Ten tak unikal kontrole

a tímto všechny základy „svobodné ústavy jsou podvráceny“ (Hamilton – Madison – Jay 1982: 126).

Skutečně, nedostatečná dělba moci byla jednou z výrazných obav antifederalistů, kteří se obávali míšení legislativní, exekutivní a soudní moci v senátu a silné exekutivy. Též považovali senát za aristokratickou instituci a dokonce se obávali, že by mohl svou mocí zastínit samotného prezidenta. „Stopy sjednocující se aristokracie“ viděli i v ústavních člancích zabývajících se soudnictvím, především kvůli instituci Nejvyššího soudu, který nahrazoval dosavadní běžnou praxi porotních soudů soudem profesionálních soudců (Storing, 2010: 48).

Při pohledu na americkou ústavu lze vidět, že senát, jehož delegáti původně nebyli voleni, ale vybíráni orgány na státní úrovni, skutečně držel všechny tři formy moci, ovšem jeho exekutivní a soudní moc byla veskrze malá. Senát dle ústavy USA může soudit prezidenta formou „impeachmentu“ (moc soudní) a případně vybrat zastupujícího prezidenta (moc soudní, jeho výběr je ovšem pevně řízen ústavou, senát musí jako prvního pro tento úřad vybrat viceprezidenta) (Peltason, 2004: 20 – 21).

Při zpětném pohledu lze bezpečně říci, že jejich obavy z přílišné moci senátu, jako tělesa, které by dokonce mohlo nepřímo ovládat prezidentský úřad, skrze nástroje jako je například impeachment, nepotvrdily.

Zajímavý je též náhled na soudnictví. Zatímco antifederalisté považovali nevolený, nikomu nezodpovědný plně profesionální nejvyšší soud za potencionální hrozbu vůči všem – legislativě, občanům, samotnému demokratickému režimu (Storing, 2010: 50), Federalisté v tomto všem naopak spatřovali jeho výhody. Nevolený soud který není porotní má, slovy Madisona, „jisté kvalifikace“ (patrně právnické vzdělání) a jeho charakter, jakožto nevolené instituce, mu dává nezávislost, kterou potřebuje k plnění své role, jakožto protiváhy exekutivním a legislativním složkám moci (Madison dle Epstein, 2007: 137).

I když Herbert Storing (2010: 50) ve svém popisu stanovisek antifederalistů obviňuje Madisona a federalisty celkově z jakési neopodstatněné víry v budoucí vládcu USA, jakožto čestných lidí, kteří nebudou zneužívat svých nezávislých sil soudu či senátu, ve skutečnosti Madison zcela počítal s tím, že lidé ve vládních postech budou mít své sobecké zájmy.

Madison totiž věřil, že pro odstranění potencionálních útoků vůči ústavnímu systému ze strany ambiciozních jedinců, bude třeba poskytnout ostatním složkám vlády podobné síly a ambice, v rámci chápání ambicí jakožto „lásky k moci“. Madison tento svůj postoj, který by kritici mohli pojmut jako cynický, obhajoval prostým tvrzením, že „lidé nejsou andělé“ a tudíž přijatá opatření v rámci ústavy nejsou ničím jiným, než-li odrazem přirozených

konfliktů lidské morálky (Madison dle Epstein, 2007: 137 – 138).

5. Listina práv

Argumentace federalistů však nakonec nesklidila velký úspěch. Američané kteří dříve zažili krušná válečná a poválečná léta s malou vládou se obávali i opačného extrému, příliš silné vlády, která by nerespektovala přirozená práva občanů. Federalisté tak souhlasili, že hned po ratifikaci ústavy bude přijat ústavní dodatek, který jim je zaručí. Tak byla nakonec ústava ratifikována. Prvních pět států – Delaware, Pennsylvánie, New Jersey, Georgie a Connecticut schválili ústavu během dvou měsíců, mezi prosincem 1787 a lednem 1788. Stát Massachusetts přijal ratifikaci s dodatkem, že stát přistupuje k ústavě pouze pokud bude doplněna o Listinu práv (Johnson, 2000: 156 – 157).

Předmětem této listiny bylo deset základních dodatků, které garantovaly některé základní svobody občanů USA. Kongres nesmí nijak narušovat svobodu vyznání, v dobách míru není možné aby armáda zabírala domy, osobní majetek nesmí být bezdůvodně prohledáván, hrdelní zločiny budou souzeny porotním soudem, občané mají právo na soud, nesmí být vyžadovány přílišné kauce; ústava nesmí být vykládána tak, kvůli ní mohli jiní lidé být zbaveni práv; pravomoci které nepřísluší americké vládě patří státům, potažmo lidu. Zajímavý je dodatek, který hovoří o právu na držení zbraní, který je žhavým předmětem americké debaty v současnosti (Peltason, 2004: 33 – 35).

Listina práv byla nakonec přijata již první schůzi kongresu již 25. září 1789, a v souladu s ústavou ji následně předložila státům k ratifikaci. Platit začala 15. prosince 1791. Federalisté, konkrétně Madison, nechtěli sice původně ústavu doplňovat o dodatky, ale nakonec k tomu svolili aby zdolali odpor vůči ní (Levy, 1999: 12).

Federalisté původně bránili ústavu na základě jejího modelu vlády, neboť se domnívali, že jedině pečlivě vystavená stavba ústavy umožní Američanům si zachovat svoji svobodu a prosperitu. Vůči explicitně psaným pravidlům s konkrétními příkazy pro vládu měl Federalista určitou nedůvěru, neboť, dle deklarovaného přesvědčení, jsou neefektivní a nedokáží zajistit potřebné chování vlády tak, jako její strukturální prvky (Hamilton dle Epstein, 2007: 49 – 50).

Většina tvůrců ústavy se domnívala, že dodatky k ústavě jsou zbytečné, protože vláda mohla jednat pouze dle vyjmenovaných pravomocí, z nichž žádná nezasahovala do přirozených práv. Hamilton se dokonce domníval že z tohoto důvodu by mohla být Listina práv nebezpečná: zabývá se záležitostmi které vládě nepřísluší, tudíž může vyvolávat snahu si jich nárokovat více, nežli přísluší. Zastánci federální Listiny ji zase naopak chápali jako záruku svých právi vůči nejen federální vládě, ale také vůči státům. Šest z nich žádnou

podobnou listinu nemělo, jiné naopak velmi nedokonalé. Pokud by na federální úrovni neexistovala explicitní ochrana v ní obsažených práv, dalo by se to chápat jako přenechání těchto práv jednotlivým státům (Levy, 1999: 20 – 21).

Přesto bylo její schválení pozoruhodně rychlé a prakticky bezmyšlenkovité. Svou roli sehrála i únava delegátů, kteří strávili formulováním ústavy celé léto (Levy, 1999: 13).

Přijetím Listiny práv se tak uzavřela kapitola amerických dějin, která se týkala vytváření státních institucí a pokládání základů politického rámce USA. Tato kapitola, jak snad bylo patrné z textu, obsahovala jisté myšlenkové spory a politickou filozofii, která se odráží v americké politice dodnes.

6. Odras politického myšlení americké revoluce v současné politice USA

Současná politika USA je hluboce ovlivněna základy, které jí položili otcové zakladatelé. Ačkoliv od revoluce roku 1776 uplynulo necelých 236 let, její odkaz je zřetelně patrný. Spojené státy si i nadále zachovávají svoje demokratické instituce, takové, kterým byly později položeny základy při tvorbě ústavy. Samotná ústava je i nadále v platnosti, byť s 27 dodatky. Je pozoruhodné, že co do institucionálních změn, Spojené státy americké zaznamenaly pouze minimální. Z původních 10 dodatků ústavy se počet rozšířil na 20, především zásluhou článků, které zrovnoprávňují bývalé otroky. Jediný článek ústavy který byl vyškrtnut byl dodatek o prohibici. Významnější změnou oproti původním změrům otců zakladatelů je volba senátorů, kteří byli původně vybíráni na státní úrovni. Spojené státy si i nadále zachovávají svoji sněmovnu reprezentantů, svého prezidenta a svoji dělbu moci. (Peltason, 2004: 33 – 43).

V retrospektivě se dá říci, že chmurné představy antifederalistů, o příliš silné vládě kde dojde k centralizaci moci v jedné složce vlády která nastolí tyranii, nenastaly. Samozřejmě, možná nenastaly i díky jejich opozici, která si přeci jen vynutila změny, jako bylo přijetí Listiny práv. To zůstane předmětem sporů.

Samotní otcové zakladatelé se stali neodlučitelnou součástí americké historie, a je k nim v rámci americké kultury přistupováno s určitou pokorou, jakožto vůči mužům, kteří založili nejen USA jakožto zemi jejich všech současných obyvatel, ale také zároveň přetrvávající liberální demokracii.

Jak by se dalo čekat od významných symbolů americké kultury, historie ale i politického myšlení, jejich myšlenky získaly s odstupem času značnou váhu. Politické názory otců zakladatelů se tak staly předmětem zájmu mezi politickými aktéry, politiky příležitostnými i profesionálními.

Pohlíženo na věc prizmatem politologie, lze spatřit zajímavý úkaz: Americká revoluce a její rétorika dnes přitahuje krajní či okrajové politické proudy. Snad by mělo jít o jev očekávaný, přeci jenom šlo o násilnou změnu režimu, avšak přesto je zajímavé pozorovat, jak se záležitost distingovaných mužů, někdy nazývaných elitáři, mění v předmět zájmu někdy emočně vypjatých hnutí.

Hnutí které odkazuje na události Americké revoluce již ve svém názvu je hnutí Tea Party, neboli „čajového dýchánku.“⁹

---

9 Název je zároveň slovní hříčkou: stejně jako „party“ znamená dýchánek, může jít i o stranu.

Název hnutí odkazuje na známé události Bostonského čajového dýchánku, kdy obyvatelé Bostonu naházeli čaj Východoindické společnosti do moře, jako protest proti pokračujícímu vybírání daně z čaje, se sloganem „žádné zdanění bez zastoupení“.¹⁰

U hnutí Tea Party je již na první pohled patrné, že jeho členové byli ovlivněni antifederalistickým myšlením. Mají nedůvěru vůči centrální vládě a rádi by viděli malou vládu nezasahující do ekonomických procesů, v ideálním případě vedenou politiky z lidu. (Ashbee, 2011: 157 – 164)

Laissez faire přístup k ekonomice, nedůvěra vůči „aristokratům“ a centrální vládě, to vše mají s antifederalisty společného. Při pohledu na kteroukoliv internetovou stránku či jakýkoliv materiál Tea Party, obrazy otců zakladatelů nikdy nebudou chybět.

Při postupu od kraje politického spektra lze nalézt jednoho politického aktéra, který hojně využívá rétoriku revoluce, a tím jsou americké „milice“.

Jde o sociální hnutí, které prožilo svůj vrchol před rokem 1995 a teroristickým útokem na federální budovu v Oklahoma City, po němž bylo potlačováno federální vládou. Aktivizace a zároveň militarizace tohoto hnutí dosáhla svého vrcholu v letech 1992 a 1993, kdy se policejní složky státu účastnily ozbrojených konfrontací s podivínskými ozbrojenými skupinami a zároveň se zpřísnily podmínky pro držení zbraní. (Mulloy, 2008: 120)

Toto hnutí je, jak název napovídá, silně militaristické, nacionalistické a radikálně pravicově zaměřené. Svou povahou odmítá záměry federalistických otců zakladatelů, neboť ačkoliv zdaleka ne všechny jeho části jsou nutně natolik radikální, aby popíraly přirozená práva lidí, nevěří ani v silnou vládu omezenou spravedlivými cíli tak, jako Hamilton či Madison. Všechny milice věří v právo držení zbraní, tak jak je předesláno v druhém dodatku ústavy, jinak ovšem zcela popírají spravedlivost současného vládního systému v USA. V současnosti existuje přes sto takových milicí (Gellman, 2010).

Hnutí milicí přesto využívá revoluci ve své rétorice, neboť chápou svůj úděl boje proti vládním „šikanujícím byrokratům a ubožáckým tyranům“ jako bezvýhradně shodný s věcí boje za nezávislost. (Mulloy, 2008: 121)

Je ovšem třeba zdůraznit, že tyto příklady jsou pouze okrajovými jevy americké politiky. Hlavními aktéry americké politiky jsou v první řadě političtí aktéři jednající často pragmaticky v rámci bipartismu, tak, jako dělali politiku otců zakladatelé již když se dělili na federalisty a antifederalisty, způsobem, který si nezískává pro sebe zvláštní pozornost, neboť jde o přirozenou součást demokratického vládnutí. Dnes jsou již spory o zdroj vládní legitimacy přeci jen přežitě. Hlavními aktéry jsou demokratická a republikánská strana, mezi jejichž kandidáty se rozdělily naposledy v roce 2010 během průběžných voleb miliony hlasů

¹⁰ Tea Party. What is the Tea Party? (<http://www.teaparty.org/about.php>, 27.4.2012) .

za využití systému, což svědčí o jejich relevanci mnohem význačnější, než-li výše zmíněných anomálií. To vše za použití politického systému, který byl nastaven již v 18. století. Američané tak i dnes potvrzují vítězství otců zakladatelů.¹¹

---

¹¹ CNN. Election Centre 2010 (edition.cnn.com/ELECTION/2010/results/main.results/, 26.4.2012)

7. Závěr:

Práce se zabývala formováním politických myšlenek americké revoluce od jejího začátku přes její průběh až po její završení přijetím klíčových ústavních dokumentů. Ačkoliv se otcové zakladatelé inspirovali předchozími mysliteli, výzva která spočívala ve vybudování nového demokratického státu je donutila formulovat originální rámec vládnutí, za použití argumentů které nově překonávaly monarchickou podobu dosavadních vlád. Po vytvoření teoretické základny pro demokratické vládnutí se následně v rámci vytváření institucionální podoby vlády pak řídili ryze pragmatickými úvahami, zejména při projektování ústavního systému USA. V práci byl přesto doložen vliv některých klasických myslitelů, jmenovitě Montesquieuho, Locke a Hobbesa.

Dnešní politické prostředí USA je i nadále ovlivněno otcí zakladateli v mnoha směrech. Kvalitní institucionální rámec, který přečkal přes dvě století pouze s minimálními úpravami, je sám o sobě dobrým důkazem jejich vlivu na současnou politiku Spojených států amerických, přesto lze nalézt paralely mezi filozofií současných živoucích politických aktérů a otců zakladatelů.

7. Seznam použité literatury:

ADAMS, Samuel (1776). *An oration delivered at the State-House, in Philadelphia, to a very numerous audience* (Londýn: J. Johnson).

Dostupné na:

http://books.google.cz/books/about/An_oration_delivered_at_the_State_House.html?id=1XtbAAAAQAAJ, 26.4.2012

BOYD, Julian P. – Gewalt, Gerard W. – MacLeish, Archibald (1999). *Declaration of Independence: The Evolution of a Text* (Washington: Library of Congress).

COGLIANO, Francis D (1999). *Revolutionary America, 1763-1815: Political History* (Florencie: Routledge).

EPSTEIN, David (2007). *Political Theory of the Federalist* (Chicago: University of Chicago Press).

GELLMAN, Barton (2010): Locked and Loaded. *Time* Vol. 176, no. 15, 24 – 33.

HANDLIN, Oscar – Handlin, Lilian (1989): Who read John Locke? Words and acts in the American Revolution. *American Scholar* Vol. 58, s. 545 – 556.

HAMILTON, Alexander – Madison, James – Jay, John (1982). *Federalist papers* (Westminster: Bantam Dell.)

JEFFERSON, Thomas – Krejčí, Miroslav (2000). *Deklarace nezávislosti Spojených států amerických* (Praha: Otakar II).

JEFFERSON, Thomas - Appleby, Joyce eds. - Ball, Terrence eds. (1999). *Political writings* (New York: Cambridge University Press).

JENSEN, Merrill (1943). The Idea of a National Government During the American Revolution. *Political Science Quarterly* Vol. 58, No. 3, s. 356-379.

JOHNSON, Paul (2000). *Dějiny amerického národa* (Praha: Academia).

KROMKOWSKI, Charles A. (2002). *Recreating the American Republic: Rules of Apportionment, Constitutional Change, and American Development: 1700 – 1800* (West Nyack: Cambridge University Press).

LEVY, Leonard (1999). *Origins of the Bill of Rights* (New Haven: Yale University Press).

LIVINGSTON, John – Thompson, Robert (1964). *The Consent of the Governed* (New York: Palgrave MacMillan).

- MACAFEE, Thomas B. (2000). *Inherent Rights, the Written Constitution, & Popular Sovereignty: The Founders' Understanding* (Westport: Greenwood Press).
- MADISON, James – Larson, Edward J. - Winship, Michael P (2005). *Constitutional convention: A Narrative History from the Notes of James Madison* (Wesminster: Random House).
- MAIER, Pauline (2006). Take This or Nothing.
Phi Kappa Phi Forum. Vol. 86, No. 3, s. 45-48.
- MULLOY, D. J. (2008). „Liberty or Death“: Violence and the Rhetoric of Revolution in the American Militia Movement. *Canadian Review of American Studies* Vol. 38, 119 – 145.
- O'NEILL, Johnathan – McDowell, Gary L. (2006). *America and Enlightenment Constitutionalism* (Gordonsville: Palgrave MacMillan).
- PAINE, Thomas – Gabaldon, Diana ed. (2004). *Common Sense* (New York: Bantam Dell).
- PATRICK, John J. (1995). *Founding the Republic – A Documentary History* (Westport: Greenwood Press).
- PELTASON, J. W. ed. (2004). *Constitution of the United States with Explanatory Notes* (Washington: World Book).
- STORING, Herbert J. (2010). *Complete Anti-Federalist* (Chicago: University of Chicago Press).

8. Seznam použitých pramenů:

United States Census Bureau. *Bicentennial Edition: Historical Statistics of the United States, Colonial Times to 1970*. Dostupné na:

<http://www.census.gov/prod/www/abs/statab.html>, 26.4.2012

National Archives and Records Administration. *Declaration of independence*.

Dostupné na: http://www.archives.gov/exhibits/charters/declaration_transcript.html, 26.4.2012

Yale Law School. Declaration of the causes and necessity of taking up arms. *A Declaration by the Representatives of the United Colonies of North-America, Now Met in Congress at Philadelphia, Setting Forth the Causes and Necessity of Their Taking Up Arms*.

Dostupné na: http://avalon.law.yale.edu/18th_century/arms.asp, 26.4.2012

Tea Party. What is the Tea Party?

Dostupné na: <http://www.teaparty.org/about.php>, 27.4.2012

9. Resume

This work has dealt with the topic of the American revolution and its philosophy. In its beginning it examines the theoretical and ethical justification on which the subsequent republican government has been founded, taking into account original american thought and influences upon it produced by foreign or older inspirations. Upon this basis, the founding fathers have subsequently built the american institutions still in force today, which have emerged from amid the pragmatic arguments analysed above, most of them focused on a clash between desire for checks and balances on governmental power and the calling for an efficient federal government. Throughout its course, at the beginning of the Independence War, during the Constitutional Convent and the ratification debate, there have been certain debates and arguments detailed and analysed, regarding the nature of the ideal American government, its purpose and the legitimacy of a democratic government. The paper concludes with a brief reflection of the legacy the founding fathers have impressed upon the modern times.